

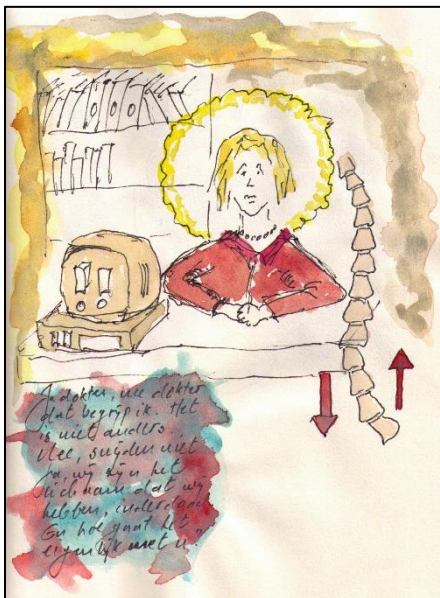
Voorpaginanieuws

Opgave

Neem het voorpaginanieuws uit de krant. Vertaal het in termen van je persoonlijke ervaring. Geef het weer in de vorm van een spel. Wat houdt het krachtenveld, kraal drie, in? Wat is de leidvraag? Wat het orakel?

Uitwerking

Voorpaginanieuws is de onverwachte aanscherping van het milieubeleid, door een nieuw vonnis van de rechtbank. Daardoor wordt de eerdere uitspraak van de Raad van State dat er, ter bescherming van de natuur, geen nieuwe bouwvergunningen mogen worden afgegeven voor projecten waarin stikstof vrijkomt, ook geldig verklaard voor oude, al afgegeven vergunningen. Het gevolg is dat het aantal projecten dat wordt getroffen door de

stikstofuitspraak nog veel hoger uitkomt dan de geraamde 18.000. Het vonnis maakt het moeilijker om nabij een natuurgebied te bouwen of uit te breiden, niet alleen voor boeren maar ook in woningbouwprojecten en grote infrastructurele bouwplannen.

Het krachtenveld is, simpel gezegd, de spanning tussen bedrijvigheid en natuurbescherming. De leidvraag is: wat gaat voor, economie of milieu?

Eén mogelijke vertaling van deze kwestie naar eigen ervaring is mijn persoonlijke belasting van de natuur. Die is groter dan één voetafdruk. Het krachtenveld is de spanning tussen leefgemak en milieubewustzijn. Als ik alles op zijn beloop laat delft dat laatste gegarandeerd het onderspit. De vraag is: wat gaat voor? Of scherper:

hoe zou ik zelf reageren als ik onverwacht door een gezaghebbende derde werd beknot in mijn vrijheid van handelen? Of als ik werd gedwongen daadwerkelijk consequenties te verbinden aan wat ik met vrijblijvend gemak altijd heb beweerd, dat er veel meer aandacht voor het milieu moet komen?

(Vraag: Maar kun je maatschappelijke kwesties wel vertalen naar individuele beslissingen? Antwoord: Dat is nu net de essentie van de burgerlijke samenleving, de enige manier om tegenwicht te bieden tegen politieke en economische krachten. Het gaat erom zelf steeds opnieuw te bepalen wat het algemeen belang vereist, expliciet waarden toe te delen en keuzes te maken. Dat is ook de kern van het publieke debat, het uitwisselen van visies op waar het met de maatschappij heen moet. Om onze democratische rechtsorde overeind te houden moet je je stem verheffen, met de bereidheid je door een ander te laten overtuigen.)

Het orakel is hetzelfde voor het politieke en het persoonlijke verhaal:

Je dwingt je over jezelf te denken,
maar je gedachten dwalen steeds af.
Morgen zul je evenmin weten
als gisteren wat jou kan helpen.
Wie de ernst voor zichzelf verliest,
heeft geen vingers om misère aan te pakken.
Voor alles wat je distantie voedt
om maar geen partij te kiezen
zul je boeten met je ziel,
je zonnige onzelfzuchtigheid
meedogenloze welwillendheid.